

Călătorie prin lumea textelor literare

din MANUALUL
de limba română

clasa
a **III**-a

partea a 2-a

exerciții, vocabular

lecturi, evaluări

Citește lecturile și vei
primi diploma de *maestru*
al Ordinului Cititorilor!

Acest caiet aparține elevului/eleveii:

.....

Unitatea 5. Iarna

Zăpădița (fragment din *Moșneagul care aduce daruri*), de Manuela Dinescu / 3

Baba-Iarna face pozne, de M. Bogdanov / 8

Lectură – *Rețeta unei zile fericite*, de Johnny Gruelle (Misiunea 1) / 12

Evaluare – Unitatea 5 / 14

Unitatea 6. Primăvara

Primăvara, de Vasile Alecsandri / 16

Calendarul școlarului, după George Coșbuc / 21

Lectură – *Elefantul* (fragment), de Alexandr Kuprin (Misiunea 2) / 25

Evaluare – Unitatea 6 / 27

Unitatea 7. Buna purtare

Coronița de rouă, poveste franceză / 29

În țara lui Mură-n Gură, de Nina Cassian / 33

Lectură – *Vulpea și găscă*, *Razele de soare ale dimineții*, de Konstantin Ușinski (Misiunea 3) / 37

Evaluare – Unitatea 7 / 39

Unitatea 8. Necuvântătoarele

Puiul de căprioară, de Virgil Carianopol / 41

Într-o zi pe când lucram, de Ana Blandiana / 45

Lectură – *Povestea domnului Jeremy Pescarul* (fragment), de Beatrix Potter (Misiunea 4) / 49

Evaluare – Unitatea 8 / 51

Ne verificăm cunoștințele! / 53

Lectură – *Ann și piscoiașii* (fragment), de Johnny Gruelle (Misiunea 5) / 57

Diploma – Ordinul Cititorilor / 59

Iarna

Zăpădița

fragment din „Moșneagul care aduce daruri”, de Manuela Dinescu

1 Așază în ordine întâmplările din textul lecției.

- În mijlocul unei poienițe, Zăpădița găsește o căsuță.
- Rămasă singură acasă, Zăpădița se îndepărtează de palat.
- Împărăteasa Zăpezilor ia fetița acasă, în împărăția ei de gheață.
- Zăpădița, copilița neastâmpărată, se simțea singură.
- Stăpâna ghețurilor găsește o fetiță orfană.
- Căsuța era locuită de un bătrânel și mai mulți omuleți.

2 Rezolvă sarcinile corespunzătoare fiecărui fragment al lecției.

Fragmentul 1 ➔ Completează enunțul: Împărăteasa Zăpezilor este _____

Fragmentul 2 ➔ Răspunde la întrebare: De ce Împărăteasa Zăpezilor a luat-o pe fetiță în împărăția ei?

Fragmentul 3 ➔ Alege varianta corectă. Zăpădița purta acest nume deoarece:

- îi plăcea să se joace cu fulgii de zăpadă;
- era plămădită din zăpadă; era fiica Împărătesei Zăpezilor.

Fragmentul 4 ➔ Elimină „intrusul” din activitățile pe care le face Zăpădița atunci când mama ei pleacă de acasă.

- patinează pe gheața lacului • se dă cu schiurile
- scutură pomii de zăpadă • colindă potecile pădurii

Fragmentul 5 ➔ Dintre cuvintele de mai jos, alege-le pe cele care descriu căsuța din poiană:

- cu etaj; primitoare; din gheață; din lemn;
- prietenoasă; înspăimântătoare; luminată.

Fragmentul 6 ➔ Bătrânelul din căsuță avea „barbă și mustăți albe ca zăpada”. Alcătuieste și tu comparații pentru:

- ➔ ochii verzi ca _____
- ➔ gura roșie ca _____

Formulează întrebări pentru răspunsurile de mai jos.

larna o găsisse pe copiliță într-o colibă rece și părăsită.

Fetiței nu-i plăcea regatul nemărginit de gheață peste care domnea Împărăteasa Zăpezilor.

Zăpădița nu avea niciun prieten, deoarece toate animalele fugeau din calea frigului aspru.

Căsuța era din lemn, cu două ferestre mici, situată chiar în mijlocul poienței.

- 4** Imaginează-ți că Zăpădița se împrietenește cu un iepuraș, cu care vrea să se joace. Scrie un scurt dialog dintre cei doi, apoi interpretează-l cu unul dintre colegii tăi.

- 5** Colorează casetele cu însușirile care se potrivesc Împărătesei Zăpezilor.

grijulie	rece	înfricoșătoare	puternică	nemiloasă
aprigă	frumoasă	darnică	lacomă	drăgăstoasă

- 6** Completează împreună pe colegul de bancă tabelul de mai jos. Pune un soare (☺) în dreptul *opiniilor comune* și o steluță de nea (❄) în dreptul *opiniile contrare*.

Întrebări	Părerea ta	Părerea colegului de bancă	Opinie comună / opusă
Îți place anotimpul iarna?			
Cum ți se pare personajul larna din textul lecției?			
Îți place regatul Împărătesei Zăpezilor?			

Caută în text, apoi transcrie expresiile care descriu:

- împărăția iernii

- vietățile din ținutul înghețat

REȚINE!

Adjectivele oferă expresivitate unui text. Cu ajutorul lor, autorul descrie anumite lucruri, evenimente, ființe sau fenomene ale naturii, creând o atmosferă de poveste. Ce ar fi substantivele fără farmecul adjectivelor?!

8 Citește textul de mai jos și subliniază adjectivele.

„Haina ei albă și lungă părea un nor de raze și umbre, iar părul ei auriu era împletit în cozi, pe când o cunună minunată era așezată pe fruntea ei netedă.”

(Făt-Frumos din lacrimă, fragment, de Mihai Eminescu)

9 Înlocuiește cuvintele subliniate cu adjective potrivite. Urmărește modelul.

Model: inima ei de gheață ➔ inima ei *nesimțitoare*;

- inima ei de sloi ➔ _____
- copila de suflet ➔ _____
- împărăția iernii părea fără capăt ➔ _____

10 Completează casetele cu forma corectă: *nea* sau *ne-a*.

În vacanță, bunica _____ povestit despre troienele de _____ din copilăria ei. Fulgii de _____ i se păreau mari cât monedele. Bunica se ducea la școală împreună cu _____ Mirel, fratele ei mai mare. Ea _____ mai spus și ce năzdrăvanii făcea _____ Mirel. _____ amuzat povestea bunicii!

11 Ai aflat din manual că personajele pot fi **pozitive** sau **negative**, **fantastice** sau **reale**. Gândește-te la o poveste și scrie câte un personaj din fiecare categorie, apoi adaugă-i însușiri.

Personaj pozitiv

Personaj negativ

Personaj fantastic

Personaj real

Însușiri:

Însușiri:

Însușiri:

Însușiri:

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Bifează doar ce este adevărat!

- În propoziția „Nea Ionel nea dus la săniuş pentru că afară ninge cu fulgi de ne-a mari și pufoși.” sunt 2 greșeli.
- Folosim „nea” atunci când are sensul de *zăpadă, omăt sau nenea*.
- Ortograma „ne-a” se rostește în două silabe.
- Folosim ortograma „ne-a” atunci când după „ne” urmează o acțiune.

„Fulgul de nea este fluturile iernii.”

13 Transformă substantivele în adjective, conform modelului.

Model: prietenie → prietenoase

- inimă → _____
- atenție → _____
- dărnicie → _____
- frumusețe → _____

14 Scrie substantive pentru adjectivele următoare, apoi alcătuește propoziții cu ele.

Model: zăpezi sclipitoare → Pe piscurile munților se văd zăpezi sclipitoare.

- _____ înghețat

- _____ îngălbenită

- _____ verde

15 Caută în textul lecției din manual *substantive însoțite de adjective* care denumesc:

- fenomene ale naturii ➔ zăpezi albe, _____
- lucruri ➔ _____ , _____
- ființe ➔ _____ , _____

16 Cum crezi că se simțea Zăpădița atunci când mama ei pleca în lungile sale călătorii prin lume? Încercuiește fulgul de nea corespunzător, apoi argumentează.

Cred că Zăpădița se simțea _____ ,
deoarece _____

Citește **proverbele** și reține-le! Explică-le oral!

- „Omul gospodar își face vara sanie și iarna car.”
- „O singură vorbă bună poate dezgheța trei luni de iarnă.”
- „Gerul apucă nasul leneș și ciupește obrajii.”

